

Broj: 05/2-50-15-28-73,3/20
Sarajevo, 14.2.2020.

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM
DOM NARODA

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

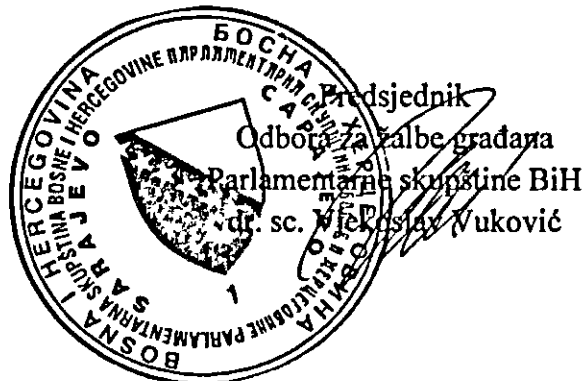
B

PRIMLJENO: 17-02-2020			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
05/2-	50-18-	450	120

PREDMET: Izvještaj o radu Odbora za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH za 2019. godinu

Poštovani,

Odbor za žalbe građana je na 73. sjednici, održanoj 28.1.2020., u skladu s članom 15. stav (1) tačka f) i članom 19. stav (1) tačka d) Zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine, te članom 4. stav (1) tačka f) i članom 5. tačka f) Poslovnika o radu Odbora za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH, usvojio Izvještaj o radu Odbora za žalbe građana za 2019. godinu, te ga dostavlja Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje.

Prilog:

- Izvještaj o radu Odbora za žalbe građana za 2019. godinu

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a

**IZVJEŠTAJ O RADU
ODBORA ZA ŽALBE GRADANA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE**

za 2019. godinu

Januar 2020. godine

Sadržaj

Poglavlje I. Uvodne napomene	3
Odjeljak A. Osnivanje Odbora za žalbe građana	3
Odjeljak B. Sastav Odbora za žalbe.....	3
Odjeljak C. Pravni okvir djelovanja Odbora za žalbe građana	4
Poglavlje II. Rad i aktivnosti Odbora za žalbe građana	5
Odjeljak A. Sjednice Odbora za žalbe	5
Odjeljak B. Postupanje po žalbama građana.....	5
Odjeljak C. Žalbe na rad policijskih službenika Granične policije BiH.....	7
Odjeljak D. Žalbe na rad policijskih službenika SIPA-e	14
Odjeljak E. Žalbe na rad policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH	15
Odjeljak F. Ostale aktivnosti Odbora za žalbe građana	16

Prilozi

Na osnovu člana 19. stav (1) tačka d) Zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 36/08) i člana 5. stav (1) tačka f) Poslovnika o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 84/09), Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je na 73. sjednici, održanoj 28.1.2020, usvojio i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine podnosi sljedeći

IZVJEŠTAJ
o radu Odbora za žalbe građana Parlamentarne skupštine
Bosne i Hercegovine za 2019. godinu

POGLAVLJE I.

UVODNE NAPOMENE

Odjeljak A. Osnivanje Odbora za žalbe građana

Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH (u daljnjem tekstu: Odbor za žalbe građana) osnovan je u skladu sa Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 36/08) kao tijelo Parlamentarne skupštine BiH koje u obavljanju svojih aktivnosti djeluje isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći niti podrivajući interese bilo koje političke stranke, organizacije, udruženja ili bilo kojeg naroda u Bosni i Hercegovini.

Odbor za žalbe građana, u skladu sa Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture BiH i Poslovníkom o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 84/09), nadležan je za:

- zaprimanje, evidentiranje, procjenu i prosljeđivanje žalbi na postupanje policijskih službenika u Bosni i Hercegovini, kao i njihovo upućivanje nadležnim policijskim tijelima;
- kontinuirano praćenje u kojoj je fazi predmet;
- iniciranje odgovarajućeg postupka protiv podnosioca žalbe u slučaju lažne ili tendenciozne žalbe;
- vođenje svih odgovarajućih evidencija i baza podataka o žalbama građana protiv policijskih službenika Bosne i Hercegovine, rezultatima istrage i drugim faktorima na osnovu kojih je pokrenut disciplinski ili krivični postupak;
- davanje svih informacija podnosiocu žalbe u vezi s njegovom žalbom;
- informiranje Parlamentarne skupštine BiH o svom radu te
- obavljanje ostalih poslova propisanih zakonom.

Odjeljak B. Sastav Odbora za žalbe građana

Shodno odredbama Zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture BiH, Odbor za žalbe građana ima sedam članova koji se biraju između uglednih i uvažanih građana koji nisu zaposleni u policijskim tijelima BiH.

Članovi Odbora moraju imati visoku stručnu spremu, najmanje pet članova Odbora moraju biti diplomirani pravnici i u njemu moraju biti zastupljeni svi konstitutivni narodi.

Kandidat za člana Odbora za žalbe građana ne može biti član političke stranke ni lice osuđeno za krivično djelo, osim za krivično djelo iz oblasti sigurnosti saobraćaja.

Za članove Odbora za žalbe građana u mandatnom periodu 2014 - 2018. imenovani su¹:

- 1. Vjekoslav Vuković, predsjednik,**
- 2. Bakir Dautbašić, prvi zamjenik predsjednika,**
- 3. Borislav Radić, drugi zamjenik predsjednika,**
- 4. Semir Šut, član,**
- 5. Tihomir Marinčić, član,**
- 6. Negosava Stjepanović, članica i**
- 7. Aleksandra Martinović, članica.**

Konstituirajuća sjednica Odbora za žalbe građana održana je 31. 3. 2014.

Odjeljak C. Pravni okvir djelovanja Odbora za žalbe građana

Pravni okvir djelovanja Odbora za žalbe građana određen je članom 1. stav (2) Zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine, u kojem je navedeno:

Na sva pitanja organizacije i upravljanja te druga pitanja bitna za funkcioniranje tijela uspostavljenih ovim zakonom i odnosa između institucija BiH i odnosa prema pravnim i fizičkim licima, u mjeri u kojoj nisu propisana ovim zakonom, primjenjuje se Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine i Zakon o upravi.

Shodno navedenoj odredbi, pravni okvir djelovanja Odbora za žalbe građana čine:

- a) Zakon o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 36/08),
- b) Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 i 6/13),
- c) Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09),
- d) Poslovnik o radu Odbora za žalbe građana ("Službeni glasnik BiH", broj 84/09).

¹ "Službeni glasnik BiH", broj 20/14.

POGLAVLJE II. RAD I AKTIVNOSTI ODBORA ZA ŽALBE GRAĐANA

Odjeljak A. Sjednice Odbora za žalbe građana

U 2019. godini Odbor za žalbe građana održao je 12 sjednica, i to kako slijedi:

Sjednice	Datum održavanja sjednica
61. sjednica	23.1.2019. od 17. 00 sati
62. sjednica	21.2.2019. od 17. 00 sati
63. sjednica	20.3.2019. od 17. 00 sati
64. sjednica	24.4.2019. od 17. 00 sati
65. sjednica	29.5.2019. od 17. 00 sati
66. sjednica	20.6.2019. od 17. 00 sati
67. sjednica	16.7.2019. od 17. 00 sati
68. sjednica	26. 8.2019. od 17. 00 sati
69. sjednica	24.9.2019. od 17. 00 sati
70. sjednica	29.10.2019. od 17. 00 sati
71. sjednica	20.11.2019. od 17. 00 sati
72. sjednica	9.12.2019. od 17. 00 sati

Na navedenim sjednicama Odbora za žalbe građana razmatrane su ukupno 134 tačke dnevnog reda, u okviru kojih su analizirane 103 žalbe² i izvještaja nadležnih policijskih tijela na nivou Bosne i Hercegovine, te sedam informacija i obavještenja nadležnih policijskih agencija.

Odjeljak B. Postupanje po žalbama građana

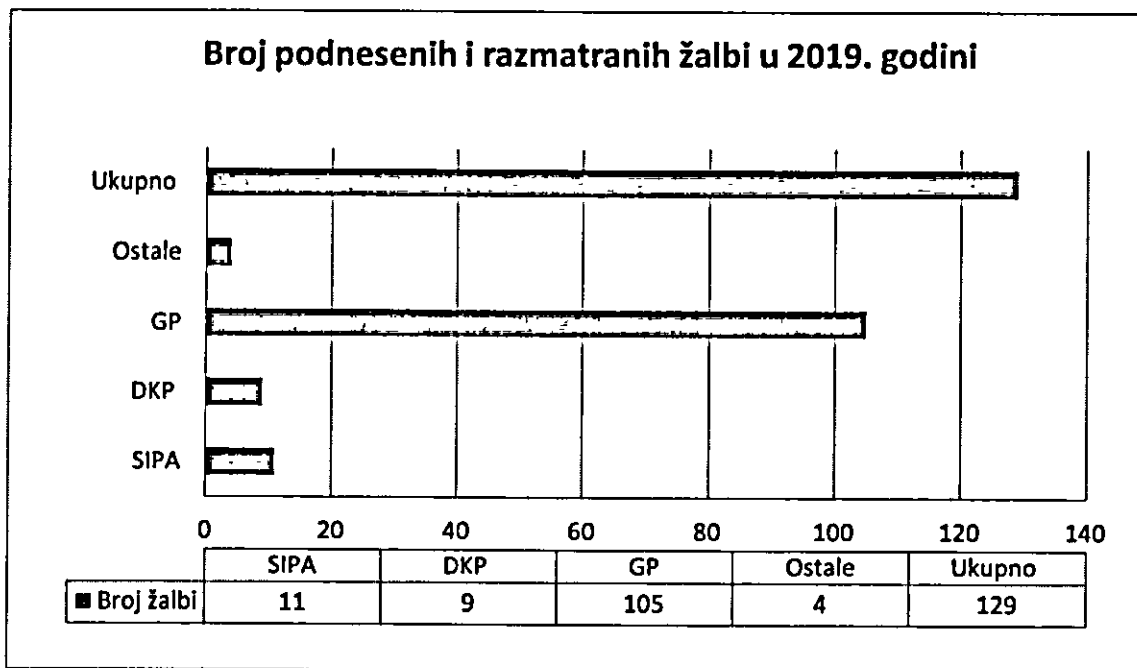
U izvještajnom periodu Odbor za žalbe građana zaprimio je 129 žalbi koje su se odnosile na rad policijskih službenika, i to:

- 105 žalbi podneseno je protiv policijskih službenika Granične policije BiH,
- 11 žalbi podneseno je protiv policijskih službenika Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA),
- devet žalbi podneseno je protiv policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH,

² U sklopu 103 žalbe razmatrano je i 16 žalbi koje su zaprimljene tokom 2018. godine.

- dvije žalbe podnesene su protiv policijskih službenika različitih policijskih tijela na nivou entiteta i kantona, a koje su proslijeđene odgovarajućim institucijama na nadležno postupanje;
- dvije prijave protiv policijskih službenika Granične policije BiH Odbor za žalbe građana nije prihvatio kao žalbe, u skladu sa Zaključkom Odbora, broj: 05/2-50-13-28-22,2/15 od 20.10.2015.³

GRAFIKON br.1

Postupajući po žalbama i izvještajima nadležnih policijskih tijela Bosne i Hercegovine, Odbor za žalbe građana *općim konsenzusom* usvojio je 107 zaključaka koji su dostavljeni nadležnim policijskim tijelima.

³ Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH zauzeo je stav da žalba po svom sadržaju mora biti određiva u pogledu događaja ili niza događaja u kojima je pravo pojedinca povrijeđeno, pri čemu mora biti jasno šta se dogodilo, kada i gdje se radnja dogodila, na osnovu čega se može i utvrđivati odgovornost policijskih službenika.

U pogledu prijava građana koje po svom sadržaju nisu odredive, odnosno koje u sebi sadrže samo indicije na određenu pojavu, Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH obavezuje Graničnu policiju BiH da o njima obavijesti Odbor za žalbe građana koji će zauzeti stav u pogledu vođenja preliminarnih provjera.

Odjeljak C. Žalbe na rad policijskih službenika Granične policije BiH

Tokom 2019. godine Odbor za žalbe građana razmatrao je 83 žalbe na rad i postupanje policijskih službenika Granične policije BiH, zajedno sa izvještajima o obavljenim preliminarnim provjerama Granične policije BiH.

Odbor za žalbe građana jednoglasno je prihvatio 83 izvještaja o izvršenim preliminarnim provjerama i internim istragama Granične policije BiH, pri čemu je 77 izvještaja prihvaćeno nakon prvog razmatranja, dok je šest vraćeno na dopunu u skladu sa smjernicama Odbora, i to:

- u predmetu broj: 05/2-50-17-2216/18 od 3.10.2018, po žalbi građanina M.Z., članovi Odbora za žalbe građana dva puta su zatražili dopunu izvještaja i to na 61. sjednici u dijelu žalbe koja se odnosi na prijavu koruptivnog djelovanja policijskih službenika Granične policije BiH. Naime, utvrđeno je da je potrebno prikupiti dodatne dokaze u obliku saslušanja vozača predmetne firme na okolnosti davanja novca prilikom prelaska graničnih prijelaza. Također, dopuna Izvještaja Granične policije BiH broj: 17-07-34-7-9105/18 od 25. 12. 2018. i od 1. 3. 2019, zatražena je i na 64. sjednici jer je konstatirano da dopunjeni izvještaj Granične policije BiH ne sadrži tražene podatke, te je Odbor zaključio da se on ne razmatra, već da se od Granične policije BiH ponovo zatraži da postupi po Zaključku sa 61. sjednice Odbora;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-65/19 od 4.1.2019, po žalbi građanina Đ.B., Odbor za žalbe građana dva puta je zatražio dopunu izvještaja i to na 64. sjednici u pogledu saslušanja svjedoka koje je podnosilac žalbe naveo, a koji nisu saslušani tokom preliminarnih provjera, te na 67. sjednici kada je zatražena dopuna izvještaja u pogledu dodatnih istraga i pojašnjenja navoda iz izvještaja, posebno sa aspekta da je jedan od svjedoka predmetnog događaja u bitnim dijelovima potvrdio navode podnosioca žalbe;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-514/19 od 6. 3. 2019, po žalbi građanina M.P., Odbor za žalbe građana usvojio je Izvještaj Granične policije BiH uz uslov da u Zaključku ovog izvještaja umjesto riječi "neosnovano" pišu riječi: "bez dovoljno dokaza", te da tako izmijenjen Izvještaj dostavi Odboru;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-896/19 od 26. 4. 2019, po žalbi građanina J.M., Odbor za žalbe građana nije bio saglasan s mišljenjem iz Izvještaja Granične policije BiH prema kojem se predmet okončava s "bez dovoljno dokaza". S tim u vezi Odbor je zatražio dopunu izvještaja u pogledu dodatnih istraga i pojašnjenja s posebnim osvrtom na sljedeća pitanja:
 - kome se imenovani policijski službenik javio u trenutku napuštanja radnog mjesta tokom radnog vremena?
 - da li je radno mjesto napustio samoinicijativno?
 - koji je tačan datum spornog događaja?

- šta policijski službenici konzumiraju u kafani u kojoj se predmetni događaj desio?
- te koliko dugo navodni sukob traje između učesnika predmetnog događaja?

Razmatrajući žalbe i izvještaje o izvršenim preliminarnim provjerama i internim istragama Granične policije BiH, Odbor za žalbe građana usvojio je i sljedeće zaključke u vezi s predmetima, i to:

- u predmetu broj: 05/2-50-17-2129/18 od 21.9.2018, po žalbi građanina A.G., Odbor za žalbe građana usvojio je zaključak kojim se skreće pažnja Graničnoj policiji BiH da preduzme mjere u pravcu unapređenja profiliranja i evaluacije anonimnih prijava građana;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-2474/18 od 13.11.2018, po žalbi građanke I.B., Odbor je zaključio da u Izvještaju Granične policije BiH o izvršenim preliminarnim provjerama treba stajati da je "žalba neosnovana" prije nego da je "bez dovoljno dokaza", kako je to u njemu navedeno;
- na 61. sjednici Odbor za žalbe građana usvojio je zaključak kojim je zatraženo da Granična policija BiH dostavi Instrukciju o vođenju evidencije o prijavama kaznenih djela i prekršaja u vezi s opojnim drogama, broj: 08-3-04-5-9430-10/17 od 31.12.2018,
- u predmetu broj: 05/2-50-17-2780/18 od 14.12.2018, po žalbi građanina M.M., Odbor za žalbe građana usvojio je zaključak prema kojem cijeni nedopustivim da psi lualice na graničnom prijelazu oštete privatni automobil u trenutku obavljanja redovne granične kontrole. Odbor za žalbe građana poziva Graničnu policiju BiH da preduzme aktivnosti kako bi se ovo pitanje riješilo radi zaštite građana nad kojima se obavlja granična kontrola, ali istovremeno i radi zaštite policijskih službenika na GP-u Uzljebić;
- u predmetu broj: broj: 05/2-50-17-127/19 od 15.1.2019, po žalbi građanina D.H.A., i predmetu broj: 05/2-50-17-602/19 od 18.3.2019, po žalbi građanina N.Š., Odbor za žalbe građana usvojio je zaključak kojim je zatraženo od Granične policije BiH da putem printanih i elektronskih medija informira građane o uslovima i načinima prelaska granice Bosne i Hercegovine za maloljetne osobe;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-760/19 od 5. 4. 2019, po žalbi građnina F.H., Odbor za žalbe građana usaglasio se o tome da Granična policija BiH obavijesti podnosioca žalbe o rezultatima preliminarne istrage po navodima žalbe, jer su u Odgovoru Granične policije BiH broj: 17-07-34-7-3207/19-2 od 5. 4. 2019. sadržani operativni podaci drugih nadležnih policijskih agencija. Isto obavještenje potrebno je dostaviti i Odboru za žalbe građana na uvid;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-1257/19 od 10. 7. 2019, po žalbi građanke L.P., Odbor za žalbe građana usvojio je zaključak kojim je sugerirao Graničnoj policiji BiH da u vezi s ovim predmetom, kao i s drugim predmetima sličnog sadržaja, obavi dodatne konzultacije s Ministarstvom civilnih poslova BiH i Agencijom za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH (IDDEEA). Granična policija BiH treba imati u vidu činjenicu da se u ovakvim situacijama građani nalaze u

nepovoljnom položaju prilikom prelaska državne granice Bosne i Hercegovine, posebno cijeneći činjenice da oni imaju važeću putnu ispravu, te da su jasno propisane procedure kada putna isprava prestaje važiti. Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH obavezuje Graničnu policiju BiH da ga izvijesti o preduzetim mjerama i aktivnostima povodom ovog zaključka;

- u predmetu broj: 05/2-50-17-1259/19 od 10. 7. 2019, po žalbi građanina A.Lj., Odbor za žalbe građana usvojio je zaključak kojim se Granična policija BiH obavezuje da dostavlja potpunije izvještaje o provedenim provjerama i istragama na način da se izjave svjedoka i drugi prilozi u krucijalnim dijelovima citiraju;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-1297/19 od 18. 7. 2019, po žalbi građanke Dž.B., istaknuta je primjedba na mišljenje iz Izvještaja Granične policije "bez dovoljno dokaza";
- u predmetu broj: 05/2-50-17-1510/19 od 21. 8. 2019, po žalbi građanina R.B., Odbor za žalbe građana usvojio je zaključak kojim se Graničnoj policiji BiH sugerira da građane blagovremeno informira putem veb-stranice Granične policije BiH ili na drugi način o vremenu rada određenih terenskih ureda, odnosno u kojim terenskim uredima građani mogu dobiti potrebne informacije;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-1578/19 od 5. 9. 2019, po anonimnoj žalbi protiv A.Š., Odbor za žalbe građana konstatirao je da nije nadležan za razmatranje predmetnog pitanja iz žalbe.

U šest predmeta u kojima je, prema izvještajima Granične policije BiH, podnesen zahtjev za provođenje disciplinskog postupka zatraženo je da Granična policija BiH po okončanju disciplinskih postupaka protiv policijskih službenika o rezultatima postupka izvijesti Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH.

Među razmatranim žalbama i navodima iznesenim u njima, za njih šest utvrđena je osnovanost te je podnesen zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka protiv odgovornih policijskih službenika, 12 navoda je ocijenjeno kao "neosnovano", dok je za prijavu 51 djela, prema izvještajima Granične policije BiH, utvrđeno da "nema dovoljno dokaza."

Granični prijelazi Bosne i Hercegovine na kojima su građani tokom 2019. podnosili žalbe na postupanje policijskih službenika Granične policije BiH su sljedeći:

Granični prijelaz BiH	Broj žalbi
GP Vardište	3
MGP Prisika	1
MGP Rača	4
MGP Klobuk	2
MGP Izačić	5
MGP Velika Kladuša	3
MGP Brod	6
MGP Bosanski Šamac	2
MGP Orašje	2
MGP Neum 1	1
MGP Šepak	1
MGP Gradina	3
MGP Zupci	2
MGP Popovi	3
PGP Hum	1
MGP Gorica	3
MGP Gradiška	5
MGP Ripač	2
MGP Deleuša	3
MGP Banja Luka	2
MGP Aerodrom Sarajevo	9
MGP Aerodrom Tuzla	2
MGP Brčko - Gunja	4
MGP Crveni Grm	2
MGP Karakaj	1
MGP Novi Grad	1
MGP Maljevac	2
MGP Strmica	2
PGP Arandelovo	1
MGP Dobrljin	2
MGP Gabela polje	2
PGP Kamensko	1
MGP Orahov Do	1
MGP Zvirici	1
MGP Bijača	1
GP Hadžin potok	1
MGP Orah	1

Sedam žalbi odnosilo se na više graničnih prijelaza, a svojim sadržajem upućivale su na dugo zadržavanje i kontrole na graničnim prijelazima, te na pitanja u vezi s prelaskom državne granice maloljetne djece bez saglasnosti jednog od roditelja na što je Odbor skrenuo pažnju Graničnoj policiji BiH zaključkom koji je već naveden u ovom izvještaju.

Dvije žalbe podnesene su zbog sprečavanja prelaska državne granice osobama koje su pokrenule proceduru promjene prezimena zbog sklapanja braka, a na što je Odbor skrenuo pažnju Graničnoj policiji BiH zaključkom koji je već naveden u ovom izvještaju.

Ostale žalbe nisu u vezi s povredom službene dužnosti policijskih službenika u toku rada, već su uglavnom okarakterizirane kao žalbe koje su proizvod ličnih sukoba između podnosilaca žalbe i policijskih službenika.

Razlozi za podnošenje žalbi na rad policijskih službenika Granične policije BiH

Razlozi⁴ za podnošenje žalbi mogu se podijeliti na sljedeće:

1. Neprimjerena komunikacija, drsko i neprofesionalno ponašanje policijskih službenika (41 osnov za podnošenje žalbe)

Odbor za žalbe građana u više navrata skretao je pažnju Graničnoj policiji BiH na obavezu poštivanja kodeksa ponašanja policijskih službenika, s posebnim akcentom na ophođenje i komunikaciju s građanima prilikom kontrole prelaska granice. Tokom razmatranja žalbi konstatirano je da je u većini slučajeva nezadovoljstvo građana uslovljeno neprimjerenom, suvišnom komunikacijom policijskih službenika, te u nekim slučajevima drskim i neprofesionalnim postupcima policijskih službenika.

Također, Odbor za žalbe građana ponovo je istakao stav prema kojem Granična policija BiH treba kontinuirano policijskim službenicima skretati pažnju na izbjegavanje nepotrebne i prekomjerne komunikacije s građanima, te na obavezu dosljednog poštivanja etičkog kodeksa i pravila službe.

U jednom predmetu nakon provedene istrage utvđena je djelimična osnovanost navoda iz žalbe, te je policijskom službeniku izrečena disciplinska mjera za lakšu povredu službene dužnosti.

Odbor za žalbe građana istakao je primjedbu za žalbe koje u svom sadržaju, između ostalog, imaju kao osnov podnošenja i neprimjerenu komunikaciju i krajnje drsko ponašnje policijskih

⁴ U jednoj žalbi često je istaknuto više navoda i osnova po kojima se žalba podnosi.

službenika, da se istražni postupci, prema izvještajima Granične policije BiH, uglavnom okončavaju formulacijom: "bez dovoljno dokaza".

2. Prijave koruptivnog djelovanja policijskih službenika Granične policije BiH (16 osnova za podnošenje žalbi)

Ni u jednom slučaju prijave koruptivnog djelovanja policijskih službenika Granične policije BiH navodi nisu mogli biti ni potvrđeni niti odbačeni, jer nije bilo dovoljno dokaza za to.

Odbor za žalbe građana ponovo je istakao potrebu uspostave funkcionalnog sistema videonadzora na svim graničnim prijelazima kako bi se mogućnost koruptivnog djelovanja policijskih službenika Granične policije BiH svela na najmanju moguću mjeru, a na što je Odbor ukazivao svojim zaključcima iz 2016, 2017, 2018. i 2019. godine

3. Predugo zadržavanje na graničnim prijelazima, te posebne kontrole prilikom prelaska granice Bosne i Hercegovine (25 osnova za podnošenje žalbe)

U jednom predmetu utvrđena je djelimična osnovanost žalbe podnesena zbog stalnih, detaljnih graničnih provjera prilikom prelaska državne granice i to zato što policijski službenici nisu poštovali procedure, te blagovremeno dostavili zahtjev nadležnog sigurnosnog organa da se provjere obustave. Protiv tri policijska službenika podnesen je zahtjev za vođenje disciplinskog postupka zbog "neizvršavanja, nesavjesnog, neblagovremenog ili nepažljivog izvršavanja službenih zadataka."

U ostalim predmetima Odbor za žalbe građana utvrdio je da u postupanju policijskih službenika Granične policije BiH nisu utvrđene nepravilnosti ni povrede relevantnih zakona.

Radnje, preduzete u konkretnim slučajevima, sastavni su dio procedura Granične policije BiH i u skladu su sa zakonskim propisima koji su na snazi u Bosni i Hercegovini.

S druge strane, predugo zadržavanje na graničnim prijelazima uslovljeno je objektivnim okolnostima na graničnim prijelazima, kao što su: brzina internetske konekcije za očitavanje pasoša, frekvencija saobraćaja, neposjedovanje važeće putne isprave, neposjedovanje važećeg "zelenog kartona" i druge dokumentacije propisane zakonskim i podzakonskim aktima u Bosni i Hercegovini. Ovo se posebno odnosi na obavezu prijavljivanja boravka u Bosni i Hercegovini, te prateće dokumentacije prilikom prijevoza tereta.

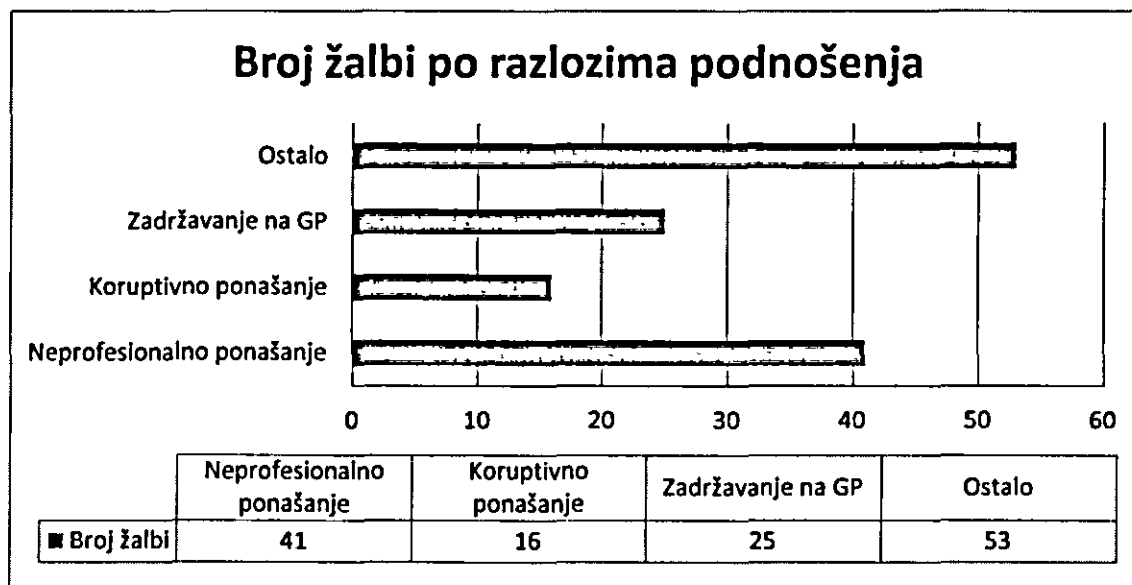
4. Ostale žalbe (53 osnova za podnošenje žalbe)

Ostale žalbe odnose se na pitanja narušenih međusobnih ličnih odnosa između građana i policijskih službenika Granične policije BiH ili se pak općenito odnose na postupanje policijskih službenika izvan obavljanja službe na graničnim prijelazima Bosne i Hercegovine.

Također, među ostalim žalbama treba istaći i pet žalbi koje se odnose na uručenje prekršajnog naloga od strane policijskih službenika jer se nisu zaustavili na propisanom mjestu za obavljanje graničnih provjera.

Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH u ovim predmetima utvrdio je da u postupanju policijskih službenika Granične policije BiH nisu utvrđene nepravilnosti ni povrede relevantnih zakona.

GRAFIKON br. 2 (GPBiH)

Nakon provedenih istraga u jednom predmetu izrečena je sankcija policijskim službenicima zbog teže povrede službene dužnosti, u jednom slučaju izrečena sankcija zbog lakše povrede službene dužnosti, a u šest predmeta podnesen je zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka protiv odgovornih policijskih službenika Granične policije BiH.

Odjeljak D. Žalbe na rad policijskih službenika Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA)

U izvještajnom periodu Odbor za žalbe građana zaprimio je 11 žalbi podnesenih na postupke policijskih službenika Državne agencije za istrage i zaštitu, pri čemu je razmatrano sedam žalbi.

Jedna anonimna prijava nije prihvaćena kao žalba jer po svom sadržaju nije imala elemente koji bi se mogli okarakterizirati kao žalba na konkretno postupanje policijskih službenika Državne agencije za istrage i zaštitu.

Odbor za žalbe građana usvojio je šest zaključaka kojima su usvojeni izvještaji o provedenoj internoj istrazi Državne agencije za istrage i zaštitu.

U vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-1065/19 od 30. 5. 2019, po žalbi građanke R.B., Odbor za žalbe građana zauzeo je stav prema kojem je bio preuranjen zaključak u internom postupku "da ne postoji dovoljno činjenica na osnovu kojih bi se moglo potvrditi ili odbaciti ono što se stavlja na teret policijskom službeniku u vezi s događajem od 11. 4. 2019."

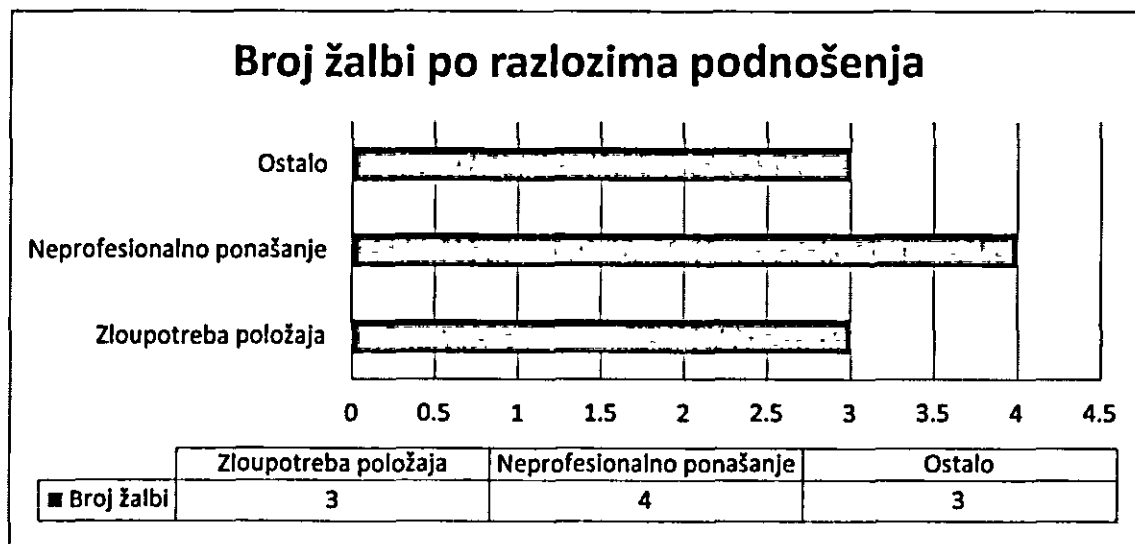
Odbor za žalbe građana mišljenja je da je postojao osnov za vođenje disciplinskog postupka cijeneći činjenice da se predmetni događaj desio, da nije utvrđena bilo kakva lična veza između podnositeljice žalbe i imenovanog policijskog službenika, te da je podnositeljica žalbe izvršila prepoznavanje na osnovu fotografije.

S obzirom na to da su rokovi za vođenje disciplinskog postupka prošli, Odbor za žalbe građana obavezuje Državnu agenciju za istrage i zaštitu da ga izvijesti o konačnoj odluci Tužilaštva BiH u vezi s ovim predmetom.

Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH zaključio je da u postupanju policijskih službenika Državne agencije za istrage i zaštitu i nadležnih organa u ostalim predmetima nisu utvrđene nepravilnosti ni povrede relevantnih zakona.

Razlozi za podnošenje žalbi protiv policijskih službenika Državne agencije za istrage i zaštitu uglavnom su se odnosili na neprofesionalno ponašanje i zloupotrebu službenog položaja policijskih službenika ili su pak rezultat ličnih sukoba između građanina i policijskog službenika.

GRAFIKON br. 3 (SIPA)

Odjeljak E. Žalbe na rad policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH (DKPT)

U izvještajnom periodu Odbor za žalbe građana zaprimio je devet žalbi podnesenih na postupke policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH, pri čemu je razmatrano sedam žalbi.

Jedna anonimna prijava nije prihvaćena kao žalba jer po svom sadržaju nije imala elemente koji bi se mogli okarakterizirati kao žalba na konkretno postupanje policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH.

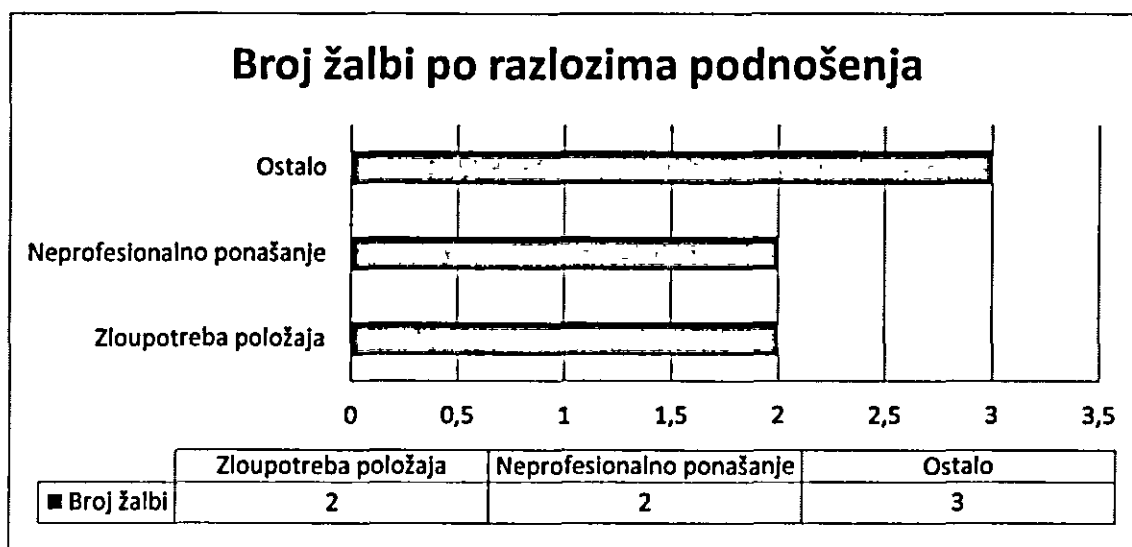
Odbor za žalbe građana usvojio je šest zaključaka kojima su usvojeni izvještaji o provedenoj internoj istrazi Državne agencije za istrage i zaštitu.

Razmatrajući ove žalbe, Odbor u pet predmeta nije utvrdio postojanje povrede službene dužnosti policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH, dok je u jednom predmetu utvrđena osnovanost žalbe, te je Odbor zatražio od Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH da, po okončanju disciplinskog postupka protiv policijskog službenika navedenog u izvještaju, o rezultatima postupka izvijesti Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH.

Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH postupila je po zahtjevu Odbora i dostavila informaciju o provedenom disciplinskim postupku za predmet broj: 05/2-50-17-1079/19 u vezi s prijavom građanina F.N., prema kojoj je disciplinska komisija izrekla je disciplinsku sankciju za težu povredu službene dužnosti policijskom službeniku G.D.

Razlozi za podnošenje žalbi uglavnom se odnose na neprimjereno i neprofesionalno ponašanje policijskih službenika, te na neprimjerenu komunikaciju s građanima.

GRAFIKON br. 4 (DKPT)

Odjeljak F. Ostale aktivnosti Odbora za žalbe građana

Članovi Odbora za žalbe građana su 8. 7. 2019. održali sastanak s članovima Evropske komisije o temi "Misija stručne procjene stanja, samostalnosti i odgovornosti organa za provođenje zakona u BiH".

Odbor za žalbe želi istaći da je u izvještajnom periodu imao izrazito kvalitetnu, profesionalnu i stručnu saradnju s navedenim policijskim agencijama, koje su, zahvaljujući iskazanom visokom stepenu profesionalnog pristupa svakom predmetu pojedinačno, dale doprinos otklanjanju formalnih, pravnih i drugih nedostataka, a kojim se narušava ugled i integritet institucija koje predstavljaju.

 Predsjednik
 Odbora za žalbe građana
 Parlamentarne skupštine BiH
 Dr. sc. Vjekoslav Vuković

Prilozi:

- Tabela prikaz održanih sjednica i prisustva članova Odbora u 2019. godini
- Preporuke i zaključci Odbora koje su usvojili domovi Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

Prilog 1:

- *Tabelarni prikaz održanih sjednica i prisustva članova Odbora u 2019. godini,*

Broj i datum održavanja sjednice	Vjekoslav Vuković	Bakir Dautbašić	Borislav Radić	Negosava Stjepanović	Aleksandra Martinović	Tihomir Marinčić	Semir Šut
61. sjednica 23.1.2019.	+	+	+	+	+	+	+
62. sjednica 21.2.2019.	+	+	+	+	+	+	+
63. sjednica 20.3.2019.	+	+	+	+	+	+	+
64. sjednica 24.4.2019.	+	+	+	+	+	+	+
65. sjednica 29.5.2019.	+	+	+	+	+	+	+
66. sjednica 20.6.2019.	+	+	+	+	+	+	+
67. sjednica 16.7.2019.	+	+	+	+	+	+	+
68. sjednica 26.8.2019.	+	+	+	+	+	+	+
69. sjednica 24.9.2019.	+	+	+	+	+	+	+
70. sjednica 29.10.2019.	+	+	+	+	+	+	+
71. sjednica 20.11.2019.	+	+	+	+	+	+	+
72. sjednica 9.12.2019.	+	+	+	+	+	+	+
Ukupno	12/12	12/12	12/12	12/12	12/12	12/12	12/12
Postotak (%)	100	100	100	100	100	100	100

Prilog 2.

-PREPORUKE I ZAKLJUČCI Odbora koje su usvojili domovi Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

za 2014. godinu

1. Usvaja se Izvještaj o radu Odbora za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH za 2014. godinu.
2. Podržavaju se sve preporuke Odbora za žalbe građana, s ciljem unapređenja rada policijskih agencija na nivou Bosne i Hercegovine.
3. Zadužuju se policijske agencije na nivou Bosne i Hercegovine da izrade planove o potrebnim aktivnostima za realizaciju preporuka Odbora u razumnom roku.
4. Zadužuju se Ministarstvo finansija i trezora BiH te drugi nadležni organi i institucije Bosne i Hercegovine da pruže punu podršku policijskim agencijama na nivou Bosne i Hercegovine u realizaciji preporuka Odbora u razumnom roku, a u skladu s planiranim aktivnostima iz tačke 3. ovog zaključka.
5. Poziva se Uprava za indirektno oporezivanje BiH da bez odgađanja pristupi realizaciji Zaključka Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, broj: 01/a-50-1-15-64/14 od 26. 3. 2014, koji glasi:
„Zadužuje se Uprava za indirektno oporezivanje BiH da obavi potrebnu generalnu rekonstrukciju aparata za videonadzor, zamijeni stare aparate novim te, u saradnji s Graničnom policijom BiH, pronađe odgovarajuće rješenje za nefunkcioniranje, odnosno loše funkcioniranje videonadzora na graničnim prijelazima u Bosni i Hercegovini.“

za 2015. godinu

„Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH nalaže Vijeću ministara BiH da u najkraćem roku preduzme potrebne mjere na uspostavi jedinstvenog funkcionalnog sistema videonadzora na graničnim prijelazima.“

1. Usvaja se Izvještaj o radu Odbora za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH za 2015. godinu.
2. Podržavaju se sve preporuke Odbora za žalbe građana, s ciljem unapređenja rada policijskih agencija na nivou Bosne i Hercegovine.
3. Pozivaju se Granična policija BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu te Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH da policijskim službenicima ovih agencija skrenu pažnju na vrstu informacija koje smiju objavljivati na društvenim mrežama.

Poštujući slobodu govora i izražavanja, sugerira se policijskim službenicima da se, zbog specifičnosti poslova i radnih zadataka koje obavljaju, suzdrže od objavljivanja informacija koje su usko vezane uz obavljanje službene dužnosti.

4. Potrebno je pristupiti usklađivanju zakonskih propisa kojima se osigurava nezavisnost rada Odbora te njegova puna funkcionalnost.

za 2016. godinu

Zbog potrebe informiranja Parlamentarne skupštine BiH o procesu realizacije aktivnosti naznačenih u Izvještaju o radu Odbora za žalbe građana za 2015. godinu, Odbor za žalbe građana zatražio je od Granične policije BiH, Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH i Državne agencije za istrage i zaštitu informaciju o preduzetim aktivnostima u 2016. godini u ovim institucijama u vezi sa sljedećim zaključcima:

1. "Granična policija BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu te Direkcija za koordinaciju policijskih tijela trebaju u što kraćem roku izraditi planove prema prioritetima za obavljanje sistematskih ljekarskih pregleda policijskih službenika, kako bi se za njih mogla potraživati finansijska sredstva u budžetu za 2016. godinu.
2. Navedene policijske agencije trebaju pokrenuti postupak izmjene sistematizacije radnih mjesta u smislu otvaranja radnih mjesta za određeni broj psihologa u njima, čiji je angažman više nego potreban za budući uspješan rad policijskih službenika."

Granična policija BiH je aktom broj: 17-06-2-04-3-338-32/15 od 10.1.2017. informirala Odbor za žalbe građana o sljedećem:

1. "Obaveza obavljanja sistematskih ljekarskih pregleda nije propisana Zakonom niti podzakonskim aktima. Granična policija BiH je, na osnovu internog propisa, samoinicijativno organizirala sistematski pregled za sve policijske službenike u 2008. godini. Rezultat ovih pregleda bio je postojanje određenog broja policijskih službenika koji nisu sposobni za obavljanje poslova policijskog službenika i njihov status je i dalje neriješen. U budžetu za 2016. godinu nisu bila planirana sredstva za ovu namjenu.
2. U važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Granična policija BiH ima sistematizirano radno mjesto - psiholog."

Direkcija za koordinaciju policijskih tijela je aktom broj: 20-07-50-2035-2/16 od 4.1.2017. informirala Odbor za žalbe građana o sljedećem:

1. "Ne postoji pravni osnov za obavljanje ljekarskih pregleda policijskih službenika, odnosno Zakonom o policijskim službenicima BiH ('Službeni glasnik BiH', br. 27/04, 63/04, 5/06, 58/06, 15/08, 63/08, 35/09 i 7/12) nije propisana takva mogućnost. Predloženim izmjenama i dopunama Zakona propisano je da se policijski službenici mogu upućivati na redovne, periodične i vanredne ljekarske preglede, te bi se njihovim usvajanjem stvorile prepostavke za izradu planova i obavljanje ljekarskih pregleda policijskih službenika.

2. Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH u prijedlogu novog Pravilnika o unutrašnjoj sistematizaciji i organizaciji Direkcije predvidjela je radno mjesto stručnog savjetnika - psihologa, u statusu državnog službenika."

Državna agencija za istrage i zaštitu je aktom broj: 16-11-50-2141-30/15 od 17.1.2017. informirala Odbor za žalbe građana o sljedećem:

1. "Zakonom o policijskim službenicima BiH ('Službeni glasnik BiH', br. 27/04, 63/04, 5/06, 58/06, 15/08, 63/08, 35/09 i 7/12), koji je *lex specialis* za radnopravni status policijskih službenika, nije propisana obaveza provođenja redovnog sistematskog pregleda policijskih službenika koji imaju dozvolu za nošenje oružja. Također, ni drugim propisima koji se odnose na rad ili se njima uređuju statusna pitanja policijskih službenika nije propisana obaveza redovnog sistematskog pregleda policijskih službenika, zbog čega se u budžetu Agencije za 2016. godinu nisu mogla planirati novčana sredstva za njihovo provođenje.
2. U vezi sa zaključkom koji se odnosi na postupak izmjene sistematizacije radnih mjesta u smislu sistematiziranja određenog broja psihologa, u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Državne agencije za istrage i zaštitu trenutno nije sistematizirano radno mjesto psihologa, te će Agencija prilikom izmjene pravilnika uzeti u obzir navedeni zaključak. Agencija je u sklopu tvining projekta IPA 2012. 'Jačanje provođenja zakona', aktom broj: 16-11-14-2349-80/16 od 10.12.2016, dostavila Ministarstvu sigurnosti BiH inicijativu za izmjene i dopune Zakona o policijskim službenicima u pogledu pružanja psihološke pomoći policijskim službenicima, što će biti osnova za donošenje podzakonskog akta kojim bi se pobliže uredila navedena materija."

* * * * *

za 2017. godinu

U izvještajnom periodu Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH usvojio je sljedeće preporuke:

- ❖ U predmetu broj: 05/2-50-17-195-9/16 Odbor za žalbe građana usvojio je preporuku u kojoj je zatražio da Granična policija BiH bez odgađanja pristupi pokretanju procedure za izmjenu propisa kojima će se na jasan i nedvosmislen način urediti osnov i procedura za oduzimanje predmeta od pojedinaca kada se za tim ukaže potreba, i to u situacijama kada u konkretnom slučaju nema elemenata za postupanje po zakononu o krivičnom postupku. Odbor je obavezao Graničnu policiju BiH da ga izvijesti o preduzetim mjerama i aktivnostima u vezi s ovom preporukom. Granična policija BiH je svojim aktom broj: 17-07-34-7-2768-6/16 od 23. 3. 2017. informirala Odbor za žalbe građana o tome da je u prijedlogu izrade (novog) Zakona o policijskim službenicima BiH predložena i odredba kojom se uređuje pravni osnov za privremeno oduzimanje predmeta u situacijama kada nema elemenata za postupanje po zakonima o krivičnim postupcima u BiH.

Granična policija BiH: U vezi s navedenom preporukom, Granična policija BiH predložila je izmjenu člana 23. Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine tako da se u stavu (1)

navedenog člana doda novi stav c) kojim bi bilo definirano da policijski službenik privremeno oduzima predmet za kojim je raspisana potraga ili se za njim traga po drugom osnovu, jer smatra da bi se navedenim izmjenama, odnosno dopunama Zakona otklonili do sada identificirani nedostaci u navedenoj oblasti, a koji su u vezi sa Zaključkom Odbora za žalbe građana u konkretnom slučaju.

- ❖ **U predmetu broj: 05/2-50-17-3153/16** Odbor za žalbe građana usvojio je preporuku u kojoj je zatražio da Granična policija BiH razmotri iniciranje odgovarajućih postupaka protiv službenika Službe za poslove sa strancima u situacijama kada ne postupe po pozivu policijskih službenika Granične policije BiH, a kada je njihova nadležnost utvrđena i zasnovana na zakonu, kako u konkretnom predmetu tako i u drugim istim ili sličnim situacijama.

Granična policija BiH: *U vezi s navedenim, preporuka Odbora primljena je k znanju, a o zaključku, odnosno preporuci Odbora Granična policija BiH je pismenim putem informirala Službu za poslove sa strancima.*

- ❖ **U predmetima broj: 05/2-50-17-2447/16 i broj: 05/2-50-17-1651/17** Odbor za žalbe građana usvojio je preporuku u kojoj je zatražio da Granična policija BiH, u svim dokazanim, a naročito ponovljenim slučajevima lažnog i tendencioznog prijavljivanja policijskih službenika Granične policije BiH, pokrene proceduru za podnošenje krivičnih prijavi protiv takvih prijavitelja, a nakon razmatranja ponovljene žalbe i drugu preporuku zauzevši stav prema kome će predmet broj: 05/2-50-17-2447/16, u slučaju daljnjeg ponovljenog lažnog i tendencioznog prijavljivanja T. B. protiv policijskog službenika J. R., ponovo biti aktiviran, o čemu će biti obaviješteno i nadležno tužilaštvo u Bosni i Hercegovini.

Granična policija BiH: *U izvještajnom periodu nije bilo identificiranih žalbi građana koje bi se mogle ocijeniti kao tendenciozne, na osnovu kojih bi se eventualno protiv podnosioca žalbe inicirao ili podnio izvještaj o počinjenom krivičnom djelu, a u skladu sa Zaključkom Odbora.*

- ❖ **U predmetu broj: 05/2-50-17-2771/16** Odbor za žalbe građana usvojio je preporuku u kojoj je zatražio da Granična policija BiH skrene pažnju policijskim službenicima da su dužni u privatnom i profesionalnom životu ponašati se na način koji neće štetiti ugledu Granične policije BiH. Dužni su da izbjegavaju nepotrebni fizički kontakt s građanima, te da dosljedno poštuju zakon i Etički kodeks i pravila službe policijskih službenika Granične policije BiH.

Granična policija BiH: *Svi policijski službenici Granične policije BiH upoznati su sa sadržajem Etičkog kodeksa policijskih službenika Granične policije BiH i uz vlastoručan potpis zadužili su u pisanom obliku, u džepnom formatu, navedeni Etički kodeks. Etički kodeks policijskih službenika GPBiH se, također, u elektronskoj formi nalazi na intranetu GPBiH i dostupan je svim policijskim službenicima.*

za 2018. godinu

Odbor za žalbe građana BiH iznio je primjedbu na postojanje videonadzora s mogućnošću trenutnog pregleda stanja na prijelazu, ali bez mogućnosti pohranjivanja videomaterijala.

Odbor za žalbe građana ponovo je istakao potrebu uspostave funkcionalnog sistema videonadzora na svim graničnim prijelazima kako bi se mogućnost koruptivnog djelovanja policijskih službenika Granične policije BiH svela na najmanju moguću mjeru, a na što je Odbor ukazivao svojim zaključcima iz 2016, 2017. i 2018. godine.